

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
BFB 2014-105M

Uw brief (kenmerk)

Datum 21 januari 2014
Betreft Vijfde voortgangsrapportage in het kader van het ESM steunprogramma voor de Spaanse bankensector

Bijlagen
Statement by the EC and the ECB following the conclusion of the fifth review of the financial assistance programme for Spain

Geachte voorzitter,

IMF Statement on the Final Financial Sector Monitoring Mission to Spain

Onlangs verscheen het vijfde voortgangsrapport van de Europese Commissie over de implementatie van de maatregelen van het steunprogramma van het ESM voor de Spaanse bankensector. Het rapport is gebaseerd op de missie van de Europese Commissie en de ECB van 2 tot 13 december 2013, waaraan ook het ESM en de European Banking Authority (EBA) deelnamen. Het IMF neemt niet deel aan het steunpakket voor de Spaanse bankensector. Het IMF is wel betrokken in de vorm van technische assistentie, waaronder voor de vaststelling en de monitoring van de conditionaliteit. Ook het IMF voerde een voortgangsmissie uit; het rapport hiervan is nog niet beschikbaar. Door middel van deze brief wil ik u informeren over de uitkomsten van de vijfde voortgangsrapportage van de Europese Commissie. Het volledig voortgangsrapport is op het moment van schrijven nog niet openbaar. Op 16 december 2013 gaven de Europese Commissie en de ECB, evenals het IMF een publieke verklaring af over de conclusies van de missie naar Spanje. U vindt deze verklaringen in de bijlage.

Tijdens de Eurogroep van 14 november 2013 heeft Spanje aangegeven na het succesvol afronden van de vijfde en laatste voortgangsmissie het leningenprogramma te verlaten. De Eurogroep heeft steun uitgesproken voor deze beslissing. U bent hierover reeds geïnformeerd in het verslag van de Eurogroep en Ecofin Raad van 14 en 15 november 2013 (met kenmerk BFB 2013-20927M). In het two-pack is vastgelegd dat na afloop van een EFSF, EFSM of ESM leningenprogramma een lidstaat onder zogenaamde *post-programme surveillance* komt te staan. Dit geldt dus ook voor Spanje. *Post-programme surveillance* duurt tot minimaal 75 procent van de leningen is terugbetaald. Het doel hiervan is het verkleinen van het risico dat een lidstaat terugvalt op beleid dat de financiële stabiliteit en de terugbetaalcapaciteit in gevaar kan brengen. Onder *post-programme surveillance* zullen onder andere reguliere missies worden gehouden door de Commissie en de ECB.

Conclusies vijfde voortgangsrapportage

De Europese Commissie en de ECB oordelen naar aanleiding van de vijfde missie dat Spanje de uitvoering van de maatregelen die zijn vastgelegd in het

Memorandum of Understanding (MoU) heeft voltooid. Zowel de instellingsspecifieke maatregelen als de maatregelen die betrekking hebben op het versterken van de regelgeving voor en het toezicht op de gehele Spaanse bankensector zijn uitgevoerd. Het is voorzien dat de volledige uitvoering van de herstructurering van de Spaanse banken circa vijf jaar zal duren. Monitoring van deze plannen blijft dan ook essentieel.

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Ons kenmerk
BFB 2014-105M

De liquiditeit en de financieringsstructuur van de Spaanse banken is verder versterkt, deposito's nemen toe en de Spaanse banken krijgen geleidelijk meer toegang tot verschillende financieringsmogelijkheden. Ook de solvabiliteitspositie blijft comfortabel. De behaalde resultaten onder het programma worden weerspiegeld in de recente verbetering in de economische cijfers en het positieve markt sentiment. De economische krimp lijkt tot stilstand gekomen te zijn en de werkloosheid lijkt te stabiliseren. Ook de financiële markten stabiliseren. De hervormingsagenda heeft de afgelopen maanden ook bijgedragen aan het herstel in vertrouwen. Structurele hervormingen in lijn met de landenspecifieke aanbevelingen liggen over het algemeen op schema.

Ondanks de positieve ontwikkelingen blijft de huidige zwakke economische situatie op de Spaanse bankensector drukken. De situatie in de bankensector dient dan ook in de gaten te worden gehouden. Daarnaast is het volgens de Europese Commissie en de ECB van belang dat Spanje zich de komende jaren volledig in blijft zetten voor het succesvol afronden van de herstructureringsplannen, het afstoten van het eigendomsbelang van de Spaanse staat in de banken die staatssteun hebben gekregen en het succesvol beheren en het uiteindelijk afstoten van de activa door de activabeheerorganisatie Sareb. Tenslotte concludeert het voortgangsrapport dat voldoen aan het afgesproken tekortpad essentieel is om de stijging van de overheidsschuld te keren en het verbeterde vertrouwen van de financiële markten te behouden, net als het implementeren van de hervormingsagenda.

Conclusie

Naar het oordeel van de Europese Commissie en de ECB voldoet Spanje aan de eisen die zijn gesteld ten aanzien van de financiële sector in het kader van het steunprogramma voor de Spaanse bankensector. Nederland onderschrijft het oordeel van de Europese Commissie en de ECB. Zoals hierboven vermeld zal Spanje, nu ook het laatste voortgangsrapport succesvol is afgerond, het leningen programma verlaten.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
De minister van Financiën,

J.R.V.A. Dijsselbloem